

Web Tabanlı Eğitimin Nitelik ve Nicelik Bakımından İncelenmesi ve Bir Ders Arşiv Sistemi Yazılım Önerisi

Turgut PURA¹
Ali GÜNEŞ²

Özet

Bu çalışmada uzaktan eğitim sistemleri üzerine Türkiye ve dünya üzerinde genel bir inceleme yapılmış ve web tabanlı ders alan öğrenciler üzerinde anket çalışması uygulanmıştır. Bu anket sonucunda öğrencilerden toplanan veriler analiz edilip, çıkan sonuçlara göre sistemi yenilemek amacıyla uygulama geliştirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: *Uzaktan Eğitim, Web Tabanlı Uygulama, Arşiv Sistemi, E-Öğrenme*

Study of web-based education in terms of quality and quantity: A software recommendation about lesson archive

Abstract

For this research, we made an overall review about Web-based educational systems on Turkey and the World and made a survey on students who take web-based course. As a result of this study, we analyzed by considering quality and quantity indicators, all data and according to the results we developed an application for updating the system.

Keywords: *Distance Education, Web-Based Application, Archive System, E-Learning*

¹*Istanbul Aydın Üniversitesi Uzaktan Eğitim Uygulama ve Araştırma Mrkz, turgutpura@aydin.edu.tr*

²*Istanbul Aydın Üniversitesi Uzaktan Eğitim Uygulama ve Araştırma Mrkz, aligunes@aydin.edu.tr*

Giriş

Teknolojinin toplumda yaygınlaşması ve kullanılması değişimi kaçınılmaz duruma getirmiştir. Eğitimi incelediğimizde esas amacın, gelişmekte olan teknoloji ile birlikte kişilerin ihtiyaçlarına yönelik insanlar yetiştirmek olduğu için bilgi çağına uygun öğrencileri yetiştirme zorunluluğu ortaya çıkmıştır. Günümüzde bilgi kavramı çok önem taşımaktadır. Bu yüzden bilgi kavramını en iyi şekilde öğrenip kullanmak için öğrenen bir toplum yaratmamız gerekmektedir.

Günümüzde hızla artış gösteren internet kullanımının web siteleri üzerinden yapılan web tabanlı eğitimi de yaygınlaştıracağı açıktır. Eğitimden sağlığa her alanda kendine yer bulan bilişim teknolojileri, özellikle uzaktan eğitim uygulamalarıyla hem kendinin gelişmesine olanak sağlamakta hem de eğitim uygulamalarında yer ve zaman kavramlarını ortadan kaldırarak insanlara eğitim hizmeti sunmaktadır. Bilişim teknolojilerindeki bu gelişime paralel olarak “web tabanlı eğitim” kavramı birçok ülke, üniversite ve eğitim kuruluşu için önem taşımaktadır. Web tabanlı eğitimin en yaygın formu olan, uzaktan eğitim, öğrenme materyallerini öğrencilerin öğrenmelerini desteklemek üzere farklı seçeneklerle sunan ve öğrenci ile öğretmen arasındaki fiziksel uzaklık arasında bir köprü kurma başarısını gösteren planlı ve sistematik bir etkinliktir.

Eğitim yöntem ve tekniklerindeki değişiklikler sonucunda geleneksel yöntemlerde merkez olan konu yerine merkez, öğrencinin kendisi olma durumundadır. Bu durumda öğretmenler verdikleri eğitimin yanında rehber olarak yönlendirici konumuna geçmektedirler. Web tabanlı eğitim, bilgisayar ve bilgisayar teknolojilerinin sunduğu eğitim şekli olarak görülmektedir. Bu eğitim modeli internet tabanlı bir sistem olduğu için sonsuz sayıda kullanıcıya ulaşmayı hedefleyen bir eğitim şekli olarak karşımıza çıkmaktadır. Web tabanlı eğitimin nitelik ve nicelik bakımından incelendiği bu araştırmanın kavramsal çerçevesini eğitim ve web tabanlı eğitim konuları oluşturmaktadır. Web tabanlı eğitim başlığı altında web teknolojileri, web tabanlı eğitimin özellikleri, avantaj ve dezavantajları, tercih nedenleri,

altyapısı, planlaması ve süreci, eğitim modelleri, tarihçesi ile web tabanlı eğitimde karşılaşılan sorunlar ve çözümler ayrıntılı olarak incelenmiştir. Hazırlanan bu çalışmanın gerçekleştirilecek diğer akademik çalışmalara katkıda bulunması açısından önemli olduğu düşünülmektedir.

Uzaktan Eğitim

Uzaktan eğitim kavramının insanlar için birçok farklı anlama geldiğini görmekteyiz. Uzaktan eğitim, en temel anlamıyla eğitici ile eğitim alan bireyin ayrı mekânlarda olmasından doğan bir ihtiyaçtır. Ancak bu eğitim türünün temel öğeleri, zaman ve mekân bakımından birbirinden ayrı olan öğrenen ve öğreten olarak tanımlanabilir. Öğreten ve öğrenen arasındaki öğrenme süreci; geliştirme, yönetim ve iletişimde teknolojinin kullanılmasıyla işlemektedir. Uzaktan eğitim, tam olarak aynı anlamı taşımayan değişik kavramları kapsamaktadır. Mektupla eğitim, tele-öğrenme, mobil-öğrenme, e-öğrenme, uzaktan öğrenme, esnek öğrenme, dış çalışma, bağımsız çalışma gibi kavramlar kullanılmaktadır (Kaya, 2002).

Önceleri yazılı eğitim olarak gündeme gelen uzaktan eğitim alanlarındaki teknoloji ilerledikçe radyo, TV, telefon ve bilgisayardan da faydalanılmıştır. Günümüz ortamına baktığımızda, uzaktan eğitimde tüm bu araç ve arz sistemleriyle birlikte; e-posta, video-konferans ve internet gibi çok ortamlı hizmet sistemlerinden yararlanılmaktadır. Bu materyaller ve sistemlerle, eğitim veren kişiler ile eğitim alan kişiler arasındaki bağlantı yazılı ya da sözlü olarak gerçekleştirilmekte, aynı zamanda video konferans sistemleriyle sesli ve görüntülü interaktif mekanlarda kullanılarak “web tabanlı” ifade ettiğimiz uzaktan eğitim gerçekleştirilmektedir. Bu suretle, araç ve sistemler, uzaktan eğitimde rol oynar duruma gelmektedir (Beldarrain, 2006).

Web Tabanlı Eğitim

Bilgi çağında olduğumuzu düşünürsek bilginin gittikçe değerlendirildiğini ve ona ulaşma yollarının da arttığını görmekteyiz. Bu yollardan biri olan bilgi teknolojileri sağladığı avantajlar ile ön plana çıkmaktadır.

İnternet bilgi teknolojilerinin bir parçası olup eğitimde radikal değişiklere neden olmaktadır ve bilgi teknolojilerinin en büyük kaynağı konumuna gelmiştir.

Kurumlar sınıf içi ve işbaşı eğitimleri yanında bilgi teknolojilerinin yer aldığı eğitimleri de kullanmaya başlamışlardır. Özellikle geniş coğrafi yapıya işletmeler aynı anda daha fazla kişiye ulaşmak için uzaktan eğitim yöntemlerini daha çok tercih etmeye başlamışlardır. Uzaktan eğitim, farklı mekânlardaki katılımcı, eğitmen ve eğitim araçlarını iletişim ve bilgi teknolojileri aracılığıyla buluşturan bir eğitim modelidir. Bu model geçmişten bugüne mektupla, televizyonla, basılı yayınlarla ve son dönemde bilgisayar ile yaygın biçimde kullanılmıştır (Tuncer ve Taşpınar, 2007).

Web Tabanlı Eğitime Yönelik Anket Çalışması

Anketin Amacı

Makalenin esas konusu olan web tabanlı eğitimin nitelik ve nicelik bakımından incelenip, sonuçları ortaya konulmaya çalışılmıştır. Bu amaçla, İstanbul Aydın Üniversitesi bünyesinde, ankete katılan bazı ön lisans ve lisans öğrencilerinin ankete verdiği cevaplar doğrultusunda yapılan çalışmaya katkı sağlanması amaçlanmıştır.

Araştırmanın Türü

Araştırmada daha çok öğrencilerin demografik özelliklerinin, web tabanlı yapılan derslerden ne kadar yararlanabildiklerinin, öğretim elemanlarından ne derece memnun olduklarının, web tabanlı derslerde kullanılan teknik teçhizatın kullanılabilirlik açısının ve web tabanlı derslerin takibinin ne derece düzenli olduğuna dair tanımlayıcı istatistikler kullanılmıştır.

Araştırmanın Metodolojisi

Bu aşamada, yapılan çalışmanın hazırlanması ve uygulanmasıyla ilgili kısımlar ve her bir kısımda yapılan işlemler belirli bir hiyerarşik düzen içerisinde ortaya konmuştur. Bu yüzden bu aşama şu bilgileri içermektedir: Araştırmanın amacı, araştırmanın örnekleme ait temel karakteristikler, demografik veriler, araştırma anketinin

hazırlanması ve verilerin toplanması, verilerin analizi, hipotezleri test etme amacıyla yapılan korelasyon ve regresyon analizleri neticesinde hipoteze yönelik elde edilen bulgular.

Verilerin Analizi ve Bulgular

Yapılan uygulamada, 146 anket üzerinden (N=146), analizler yapılmış ve verilerin analizinde, SPSS 17 İstatistik Programı kullanılmıştır. Yapılan analizler sırasıyla şunlardır: Anketi cevaplayanların demografik özelliklere ait frekans tabloları, faktör analizi, güvenilirlik testleri, değişkenlerin ortalamaları ve standart sapmalarını da içeren korelasyon analizi ve hipotez testi için regresyon analizidir. Beklenen hipotez, regresyon analizi sonucunda çıkan sonuçlar ile birlikte kontrol edilmiştir. Yapılan analizler aşağıda sırasıyla gösterilmiştir.

Örnekleme Ait Demografik Göstergeler

Aşağıdaki çizelgede anlaşılacağı üzere (Çizelge 1), ankete cevap veren öğrencilerin cinsiyete göre dağılımı incelendiğinde, grubun %47,9'u kadın ve %52,1'i erkek olduğu görülmüştür, söz konusu dağılım araştırmaya katılanların ağırlıklı olarak erkeklerden oluştuğunu göstermektedir. Katılımcıların öğretim düzeylerine baktığımızda %49,3'ü ön lisans ve %50,7'si ise lisans öğrencisidir. Katılımcıların eğitim aldığı bölümleri incelediğimizde, %11,6'sının Çizgi Film & Animasyon, %21,9'unun BÖTE, %34,2'sinin Bilgisayar Programcılığı, %16,4'nün Basım ve yayın Teknolojileri ve %15,8'inin Mekatronik Mühendisliği olarak en büyük katılımın ise Bilgisayar Programcılığı olduğu görülmektedir. Bununla birlikte öğrencilere yaşlarını sorduğumuzda öğrencilerin %41,1'i 16-20 arası, %54,8'i 21-25 arası, %4,1'i 26-35 arası olduğu görülmüştür. Medeni durumlarını sorduğumuzda öğrencilerin %98,6 büyük bir oranla bekâr olduğu ve %1,4'ünün evli olduğu analiz edilmiştir. Öğrencilerin okuduğu bölümlere göre sınıflarına baktığımızda %47,3'ü birinci sınıf, %52,7'si ise ikinci sınıf öğrencisi olduğu görülmüştür. Öğrencilerin aldığı web tabanlı dersler incelendiğinde, öğrencilerin tümü %100 oranında Türk Dili, %94,5 oranında Atatürk ve İnkılap Tarihi, %23,3 oranında Bilişim Teknolojileri derslerini

aldığı sonucu ortaya çıkmıştır. Bu web tabanlı dersleri takip ederken hangi tür internet bağlantısını kullandıkları sorulduğunda ise %52,1'i kablolu internet, %47,9'u kablosuz internet kullandıkları görülmüştür.

Çizelge 1. Ankete Cevap Veren Öğrencilerin Demografik Özellikleri

PARAMETRELER		N	%
CINSİYET	KADIN	70	47,9
	ERKEK	76	52,1
OGRETIMDUZEYI	LISANS	74	50,7
	ONLISANS	72	49,3
BOLUM	Çizgi Film & Animasyon	17	11,6
	BOTE	32	21,9
	Bilgisayar Programcılığı	50	34,2
	Basım ve yayın Teknolojileri	24	16,4
	Mekatronik Mühendisliği	23	15,8
YAŞINIZ	16-20	60	41,1
	21-25	80	54,8
	26-35	6	4,1
	36 ve üstü	0	0
MEDENI DURUM	Evli	2	1,4
	Bekâr	144	98,6
SINIFINIZ	1	69	47,3
	2	77	52,7
INTERNET BAGLANTINIZ	Kablolu	76	52,1
	Kablosuz	70	47,9
DERSLER	Türk Dili	146	100
	Atatürk ve İnkılap Tarihi	138	94,5
	Bilişim Teknolojileri	34	23,3

Faktör Analizleri

Değişkenler arasındaki bağlantının temelini açıklamak için, bağımlı değişkenler ile bağımsız değişkenler ayrı ayrı ele alınmıştır. Bu veriler faktör analizi ile değerlendirmeye tabi tutulmuştur. Faktörler beklediğimiz gibi bir sonuç oluşturmuştur. Analizler içerisinde aynı gruba giren soruların her bir katılımcı için değerlerinin ortalamaları alınarak değişkenlerin sayısal değerleri hesaplanmıştır (**Çizelge 2**).

Hiçbir grup faktör analizi sonucunda dışarıda bırakılan soru bulunmamaktadır. **Çizelge 2’ de görüldüğü gibi, birinci faktör ihtiyaçların** karşılanabilirliği ile ilgili değişkenleri (I1, I4, I5), online eğitim öğretim imkanları ile ilgili değişkeni I7, öğretim elemanı tutum ve davranışları ile ilgili değişken O3, öğretim elemanı akademik birikimi O10, öğretim elemanı eğitim öğretim deneyimi ile ilgili değişken ise O2 ile tanımlanmıştır.

Çizelge 2. Faktör Analizi / Öğrencilerin İhtiyaçlarının Karşılanabilirliği ve Çalışanların Davranışları

	İhtiyaçların Karşılanabilirliği	Online Eğitim Öğretim İmkânları	Öğretim Elemanı Tutum ve Davranışları	Öğretim Elemanı Akademik Birikimi	Öğretim Elemanı Eğitim Öğretim Deneyimi
I1. İdari personelin öğrencilere karşı tutum ve yaklaşımlarından	,788				
I4. İhtiyaç duyduğum yazılımların ulaşılabilirliğinden	,714				
I5. Haftalık online ders programlarından	,677				
I7. Ders içeriklerinin alanımla ilişkili olma düzeyinden		,710			
I3. Öğrenci geri bildirim için uzaktan eğitim biriminin yaratığı olanaklardan		,645			
I2. Teknoloji, araç-gereç ve materyallerin ulaşılabilirliğinden		,602			
I6. Haftalık online ders programlarının saatlerinden		,599			
O3. Öğretim elemanlarının öğrencilerle etkileşim düzeyinden			,747		
O4. Öğretim elemanlarının öğrencilere yönelik tutumlarından			,651		
O5. Öğretim elemanlarının kişilik özelliklerinden (tutarlılık, objektiflik, adalet...)			,639		
O10. Öğretim elemanlarının iletişime açıklık düzeyinden			,638		
O6. Öğretim elemanlarının ulaşılabilirliğinden				,756	
O8. Öğretim elemanlarının ders dışında yönlendirme, destek ve yardım düzeylerinden				,714	
O11. Öğretim elemanlarının sorumluluklarımız konusunda bizleri bilgilendirme düzeyinden				,659	
O1. Öğretim elemanlarının öğretme becerilerinden				,513	
O12. Öğretim elemanlarının uyum ve tanıtma programından					
O2. Öğretim elemanlarının alanlarındaki bilgi düzeylerinden					,790
O9. Öğretim elemanlarının problem çözmeye katkısından					,716
O7. Öğretim elemanlarının akademik başarıyı ölçme-değerlendirme yöntemlerinden					,579

Korelasyon Analizi Sonucunda Elde Edilen Bulgular

Çizelge 3. Korelasyon Analizi ve Tanımlayıcı İstatistikler

Correlations											
	Ortalama	Standart Sapma	N	F1_OnlineE ğitOğrtımkan	F3_OgUz EğitSist	F4_Online DersTakip	F1_İhtiyaç larınKarşıl anabilirliği	F2_Oğreti mEleman TutumveD avr	F2_Oğreti mElemanı Akademik Birikimi	F2_Oğreti mElemanı EğitimOğr etimDeneyi mi	F5_Online Arşiv
F1_OnlineEğitOğrtımka	2,3134	,73801	146	1	,581**	,475**	,320**	,478**	,408**	,395**	
F3_OgUzEğitSist	2,9684	1,17396	76		1	,599**	,647**	,434**	,516**	,497**	,405**
F4_OnlineDersTakip	2,9553	,89835	76			1	,532**	,314**	,495**	,407**	,448**
F1_İhtiyaçlarınKarşıl anabilirliği	2,5936	,96728	146				1	,406**	,244**	,467**	
F2_OğretimElemanTut umveDavır	2,2860	,87098	146					1	,497**	,587**	
F2_OğretimElemanıAk ademikBirikimi	2,3105	,91447	146						1	,401**	
F2_OğretimElemanıEğ itimOğretimDeneyimi	2,3784	,85209	146							1	
F5_OnlineArşiv	2,9726	,79414	146								1

Kullanılan iki değer arasındaki bağlantıyı ve yönü belirlemek için en sık kullanılan istatistiksel yöntem korelasyon analizidir (Karasar, 2005). Çizelge 3’de modeldeki değişkenlere ait Pearson Korelasyon katsayıları “r” verilmiştir. N=146 verisi için korelasyon katsayısı değerleri 0,244 - 0,647 arasında değişmektedir, ($\alpha=0,05$ güven seviyesi $r=0,244$ hariç) [5].

Çizelge 3, Korelasyon analizi sonuçlarından yararlanarak web tabanlı eğitim öğretim imkanları ile, uzaktan eğitim sistemleri arasında pozitif yönlü anlamlı ilişki bulunmaktadır (0,581). Yine aynı şekilde web tabanlı eğitim öğretim imkanları ile online ders takibi (0,475), ihtiyaçların karşılanabilirliği (0,320), öğretim elemanı tutum ve davranışları (0,478), öğretim elemanı akademik birikimi (0,408), öğretim elemanı eğitim öğretim deneyimi (0,395) arasında pozitif yönlü anlamlı ilişki bulunmaktadır.

Web tabanlı eğitim sistemleri ile, online ders takip (0,599), ihtiyaçların karşılanabilirliği (0,647), öğretim elemanları tutum ve davranışları (0,434), öğretim elemanı akademik birikimi (0,516), öğretim elemanı eğitim öğretim deneyimi (0,497), web tabanlı online arşiv (0,405) arasında pozitif yönlü anlamlı ilişki bulunmaktadır.

Online yapılan derslerin takibi ile ihtiyaçların karşılanabilirliği (0,532), öğretim elemanları tutum ve davranışları (0,314), öğretim elemanı akademik birikimi (0,495), öğretim elemanı eğitim öğretim deneyimi (0,407), online arşiv (0,448) arasında pozitif yönlü anlamlı ilişki bulunmaktadır.

İhtiyaçların karşılanabilirliği ile öğretim elemanı tutum ve davranışları (0,406), öğretim elemanı akademik birikimi (0,244), öğretim elemanı eğitim öğretim deneyimi (0,467) arasında pozitif yönlü anlamlı ilişki bulunmaktadır.

Öğretim elemanı tutum ve davranışları ile öğretim elemanı akademik birikimi (0,497), öğretim elemanı eğitim öğretim deneyimi (0,587) arasında pozitif yönlü anlamlı ilişki bulunmaktadır. Öğretim elemanı akademik birikimi ile öğretim elemanı eğitim öğretim deneyimi arasında pozitif yönlü anlamlı ilişki bulunmaktadır.

Regresyon Analizi

Çizelge 4. Online Arşiv Sistemi ve Bazı Demografik Değişkenlerin Etkisi

Bağımlı değişken: Online Arşiv		
Bağımsız değişkenler	Standardized Coefficients Std: Beta Kat Sayısı	P Değeri
Yaş	,005	,963
Cinsiyet	,005	,946
Medeni Durum	,109	,135
Öğretim Türü	,491	,000
Bölüm	,093	,216
Sınıf	,145	,078
İnternet Bağlantısı	,077	,329
F=9,504	Sig: 0,000	R ² = 0,291

Bu bölümde bağımsız değişken olan demografik değişkenlerin, bağımlı değişken Online Arşive etkisinin regresyon analizi sonucu verilmiş ve yorumu yapılmıştır.

Çizelge 4 Online Arşiv ile ilgili regresyon analizi sonuçları gösterilmiştir. Çizelgede görüldüğü üzere model anlamlı (F: 9,504; p: 0,000) olup R2 değeri, 0,291 olarak bulunmuştur. Modeldeki bağımsız değişkenlerden en fazla öğretim türü (β : 0,491; p: 0,000) etkilemektedir (Eymen, 2007).

T Testi

Çizelge 5. Kullanım Sıklığı

Sorular	N	Ortalama	Standart Sapma
F1 Online Eğitim Öğretim İmkânları	146	2,313	,7380
F3 Uzaktan Eğitim Sistemleri	76	2,9684	1,17396
F4 Online Ders Takip	76	2,9553	,89835
F1 İhtiyaçların Karşılabilirliği	146	2,5936	,96728
F2 Öğretim Elemanı Tutum ve Davranışları	146	2,2860	,87098
F2 Öğretim Elemanı Akademik Birikimi	146	2,3105	,91447
F2 Öğretim Elemanı Eğitim Öğretim Deneyimi	146	2,3784	,85209
F5 Online Arşiv	146	2,9726	,79414

Çizelge 5'te yer alan sorulara verilen cevaplar; Kesinlikle memnunum, memnunum, kararsızım, memnun değilim ve kesinlikle memnun değilim olmak üzere 5 aşamadan oluşmaktadır.

Verilmiş olan bu aşamalara sırasıyla 1, 2, 3, 4 ve 5 puanları atanarak 5 üzerinden ortalamalar hesaplanmıştır. Her bir soruya ilişkin değerlendirme bu doğrultuda yapılmıştır (Eymen, 2007). Buna göre:

1. “Web tabanlı eğitim ve öğretim imkanlarını değerlendirmeleri” önermesine katılımcıların verdiği ortalama puan 5 üzerinden 2.3 olarak hesaplanmıştır. Bu değer “memnunum” görüşünü temsil etmektedir.

2. **“Uzaktan eğitim sistemlerini değerlendirme”** önermesine katılımcıların verdiği ortalama puan 5 üzerinden 2.9 olarak hesaplanmıştır. Bu değer 3’e çok yakın olduğundan yine “kararsızım” görüşünü temsil etmektedir.
3. **“Online ders takip değerlendirmesi”** önermesine katılımcıların verdiği ortalama puan 5 üzerinden 2.9 olarak hesaplanmıştır. Bu değer 3’e yakın olduğundan “Kararsızım” görüşünü temsil etmektedir.
4. **“İhtiyaçların karşılanabilirliği”** önermesine katılımcıların verdiği ortalama puan 5 üzerinden 2.59 olarak hesaplanmıştır. Bu değer 3’e yakın olduğundan “Kararsızım” görüşünü temsil etmektedir.
5. **“Öğretim elemanı tutuma ve davranışları”** önermesine katılımcıların verdiği ortalama puan 5 üzerinden 2,28 olarak hesaplanmıştır. Bu değer “memnunum” görüşünü temsil etmektedir.
6. **“Öğretim elemanı akademik birikimi”** önermesine katılımcıların verdiği ortalama puan 5 üzerinden 2,23 olarak hesaplanmıştır. Bu değer “memnunum” görüşünü temsil etmektedir.
7. **“Öğretim elemanı eğitim öğretim deneyimi”** önermesine katılımcıların verdiği ortalama puan 5 üzerinden 2.3 olarak hesaplanmıştır. Bu değer “memnunum” görüşünü temsil etmektedir.
8. **“Online arşiv değerlendirmesi”** önermesine katılımcıların verdiği ortalama puan 5 **üzerinden 2.97** olarak hesaplanmıştır. Bu değer “Kararsızım” görüşünü temsil etmektedir.

Çizelge 6. Alanların Cinsiyet, Öğretim Türü ve İnternet Bağlantısına Göre Değerleri

Sorular	Cinsiyetimiz	N	Mean	Std. Deviation	Sig. (2-tailed)
1 İhtiyaçların Karşılabilirliği	Kadın	70	2,8429	0,98739	0,003<0,05
	Erkek	76	2,364	0,89472	
2 Öğretim Elemanı Akademik Birikimi	Kadın	70	2,52381	0,898328	0,006<0,05
	Erkek	76	2,114035	0,890364	
	Öğretim Türü	N	Mean	Std. Deviation	Sig. (2-tailed)
3 Online Eğitim Öğretim İmkânları	Lisans	74	2,010	,4726	0,00<0,05
	Onlisans	72	2,625	,8297	
4 Öğretim Elemanı Tutum ve Davranışları	Lisans	74	2,0709	,75458	0,02<0,05
	Onlisans	72	2,5069	,93067	
5 Online Arşiv	Lisans	74	3,3964	,46055	0,00<0,05
	Onlisans	72	2,5370	,83085	
	İnternet Bağlantınız	N	Mean	Std. Deviation	Sig. (2-tailed)
6 Online Arşiv	Kablolü	76	2,7982	,83989	0,05<=0,05
	Kablosuz	70	3,1619	,69907	

9. “İhtiyaçların karşılanabilirliği” önermesine katılımcıların cinsiyetine göre incelediğimizde kadın katılımcıların sayısı 70 iken erkek katılımcıların sayısı 76’dır. Kadın katılımcıların verdikleri ortalama puan 5 üzerinden 2.84 olarak hesaplanmıştır. Bu değer “kararsızım” görüşünü temsil ederken erkek katılımcıların verdikleri ortalama puan 2.3 ile “memnunum” görüşünü temsil etmektedir.

10. “Öğretim elemanı akademik birikimi” önermesine katılımcıların cinsiyetine göre incelediğimizde kadın katılımcıların sayısı 70 iken erkek katılımcıların sayısı 76’dır. Kadın katılımcıların verdikleri ortalama puan 5 üzerinden 2.5 olarak hesaplanmıştır. Bu değer “kararsızım” görüşünü temsil ederken erkek katılımcıların verdikleri ortalama puan 2.1 ile

“memnunum” görüşünü temsil etmektedir.

11. “**Web tabanlı eğitim öğretim imkânları**” önermesine katılımcıların öğretim türüne göre incelediğimizde öğretim türü lisans olan katılımcıların sayısı 74 iken **ön lisans** katılımcıların sayısı 72’dir. Öğretim türü lisans olan katılımcıların verdikleri ortalama puan 5 üzerinden 2.01 olarak hesaplanmıştır. Bu değer “memnunum” görüşünü temsil ederken **ön lisans** katılımcıların verdikleri ortalama puan 2.6 ile “kararsızım” görüşünü temsil etmektedir.
12. “**Öğretim elemanları tutum ve davranışları**” önermesine katılımcıların öğretim türüne göre incelediğimizde öğretim türü lisans olan katılımcıların sayısı 74 iken **ön lisans** katılımcıların sayısı 72’dir. Öğretim türü lisans olan katılımcıların verdikleri ortalama puan 5 üzerinden 2.07 olarak hesaplanmıştır. Bu değer “memnunum” görüşünü temsil ederken, **ön lisans** katılımcıların verdikleri ortalama puan 2.5 ile “kararsızım” görüşünü temsil etmektedir.
13. “Online arşiv” önermesine katılımcıların öğretim türüne göre incelediğimizde öğretim türü lisans olan katılımcıların sayısı 74 iken ön lisans katılımcıların sayısı 72’dir. Öğretim türü lisans olan katılımcıların verdikleri ortalama puan 5 üzerinden 3.39 olarak hesaplanmıştır. Bu değer “memnun değilim” görüşünü temsil ederken ön lisans katılımcıların verdikleri ortalama puan 2.5 ile “kararsızım” görüşünü temsil etmektedir.
14. “Online arşiv” önermesine katılımcıların internet bağlantısına göre incelediğimizde internet bağlantısı kablolu olan katılımcıların sayısı 76 iken kablosuz katılımcıların sayısı 72’dir. İnternet bağlantısı kablolu olan katılımcıların verdikleri ortalama puan 5 üzerinden

2.7 olarak hesaplanmıştır. Bu değer “kararsızım” görüşünü temsil ederken “memnunum” önermesine de yakındır. Bu değer kablosuz katılımcıların verdikleri ortalama puan 3.16 ile “kararsızım” görüşünü temsil etmektedir.

Sonuç

Web tabanlı eğitim sisteminin tarihi ve kullanım alanları araştırılmış, nicelik ve nitelik bakımından incelenmiştir. Geçmişten günümüz teknolojisine web tabanlı eğitimin sürekli hayatımızda olduğu ve sistemin teknolojik gelişmeler ile daha iyi bir seviyeye taşındığı görülmüştür.

Her alanda olduğu gibi web tabanlı eğitim sistemlerinde birçok avantaj ve dezavantajları olduğu görülmüştür. Bunların bireyler üzerinde olumlu ve olumsuz yönlerinin neler olduğu ortaya konulmuştur.

Bu makalede, web tabanlı eğitim sistemlerinin tarihi ve kullanım alanlarının incelenmesinin haricinde, bir öğretim kurumunda özellikle uzaktan eğitim gören öğrencilerin düşünceleri ve yorumları incelenmiştir. Bu öğrenciler temel alınarak veriler ortaya konmuştur.

Yapılan anket çalışmasında web tabanlı eğitim sisteminde öğrencilerin yaşadıkları problemler araştırılıp, analiz edilmiştir. Amaç, öğrencilerin memnuniyet düzeylerini araştırarak, sistemin ne kadar verimli olduğunu incelemektir. Araştırmada daha çok öğrencilerin demografik özelliklerinin, web tabanlı yapılan derslerden ne kadar yararlandıklarına, öğretim elemanlarından ne derece memnun olduklarına, web tabanlı derslerde kullanılan teknik ve teçhizatın kullanılabilirlik açısına ve web tabanlı derslerin takibinin ne derece düzenli olduğuna dair tanımlayıcı istatistikler kullanılmıştır.

Araştırma çalışmasının spesifik sonuçları aşağıdaki gibi sıralanabilir: Anket çalışması sonucunda katılımcıların demografik özellikleri

incelendiğinde;

- Yapılan anket çalışmasında %50,7'si lisans ve %49,3'ü ön lisans öğrencileridir.
- Katılımcılardan lisans bölümünde en yüksek oranda BÖTE (%21,9) iken önlisansda okuyanlardan ise Bilgisayar Programcılığı(%34,2) öğrencileridir.
- Katılımcıların yaklaşık %55'inin yaş aralığı 21-25 arasında değişmektedir.
- Katılımcıların %53' ü 2. sınıfta okumaktadır.
- Katılımcıların yaklaşık %52'sinin kablolu internet olanaklarından yararlandığı görülmüştür.

Faktör analizi sonucunda elde edilen bulgular incelendiğinde,

- İhtiyaçların karşılanabilirliğini, idari personelin öğrencilere karşı tutum ve yaklaşımları ile ihtiyaç duyduğum yazılımların karşılanabilirliği soruları ölçmektedir.
- Online eğitim öğretim imkanlarını, ders içeriklerinin alanımla ilişkili olma düzeyinden sorusu ile tam olarak ölçülmüştür.
- Öğretim elemanı tutum ve davranışlarını ölçen soru ise öğretim elemanlarının öğrencilerle etkileşim düzeyi sorusu karşılık gelmektedir.
- Öğretim elemanı akademik birikimini incelerken de öğretim elemanlarının ders dışında yönlendirme, destek ve yardım ile öğretim elemanlarının ulaşılabilirliği soruları karşılık gelmektedir.
- Öğretim elemanı eğitim öğretim deneyimini ölçerken de öğretim elemanlarının alanlarındaki bilgi düzeylerinden ve öğretim elemanlarının problem çözmeye katkısı soruları etkilemiştir.

Korelasyon analizi sonucunda elde edilen bulgular incelendiğinde,

- N=146 verisi için korelasyon katsayısı değerleri 0,244 - 0,647 arasında değişmektedir, ($\alpha=0,05$ güven seviyesi $r=0,244$ hariç).
- Öğretim elemanı akademik birikimi ile öğretim elemanı eğitim öğretim deneyimi arasında pozitif yönlü anlamlı ($\alpha=0,05$; $r=0,244$ ilişkisi hariç; %0,1 anlamlı).

Alanların cinsiyet, öğretim türü, ve internet bağlantısına göre değerleri incelendiğinde,

- Lisans eğitiminde, en fazla memnun olunan alan; “online eğitim ve öğretim imkanları (2,01)” ve öğretim elemanı tutum ve davranışları (2,07)” şeklinde saptanmıştır.

Çıkan sonuçlar incelendiğinde yaşanan en büyük problemin arşiv kayıtlarının sisteme yüklenirken eksik ya da hatalı yüklenmesinden kaynaklandığı ortaya çıkmıştır. Bu temel sorun temel alınarak, yapılan ders kayıtlarının sisteme eksiksiz ve otomatik olarak yüklenmesini sağlamak amacı ile ilerde geliştirilmeye açık olarak bir arşiv yazılım modeli geliştirilmiştir. Böylece yapılan kayıtlar sisteme daha hızlı ve öğrenciyi mağdur etmeyecek şekilde yüklenmesi sağlanmıştır.

KAYNAKÇA

- [1] Beldarrain, Yoany (2006). “Distance Education Trends: Integrating New Technologies to Foster Student Interaction and Collaboration” *Distance Education*, 27 (2): s. 139-153.
- [2] Eymen, U. Erman (2007). *SPSS Veri Analiz Yöntemleri*, İstatistik Merkezi Yayın.
- [3] Kaya, Zeki (2002). *Uzaktan Eğitim*, Pegem A Yayıncılık, Ankara.
- [4] Karasar, Niyazi (2005). *Bilimsel Araştırma Yöntemi*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- [5] Table of critical values for Pearson correlation, http://faculty.fortlewis.edu/CHEW_B/Documents/Table%20of%20critical%20values%20for%20Pearson%20correlation.htm, (04,02,2016).
- [6] Tuncer, Murat ve Taşpınar, Mehmet (2007). “Sanal Eğitim-Öğretim ve Geleceği” *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 6 (20):112-133.